

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสำเร็จใน
การดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาคเหนือ

นายสมชาย มะลีลา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาคศึกษาศาสตร์นอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-435-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017486

RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED FACTORS
AND THE SUCCESS IN OPERATING AMPHOE
PUBLIC LIBRARIES IN THE NORTHERN REGION

Mr. Somchai Malila

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Non-Formal Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1990
ISBN 974-578-435-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสำเร็จใน
การดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาคเหนือ

โดย นายสมชาย มะลิลา

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน

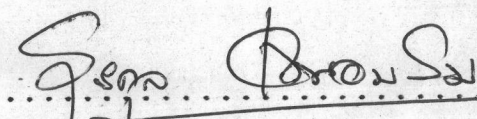
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. รัตนา พุ่มไพศาล
อาจารย์ ดร. สมบัติ สุวรรณพิทักษ์

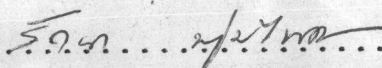

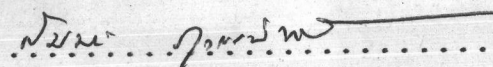
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกุล เจนอบรม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.สมบัติ สุวรรณพิทักษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พิภพ กาญจนะ)

สมชาย มะลิลลา : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสำเร็จในการดำเนินงานของ
ห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาคเหนือ (RELATIONSHIP BETWEEN SELECTED FACTORS
AND THE SUCCESS IN OPERATING AMPHOE PUBLIC LIBRARIES IN THE
NORTHERN REGION) อ.ที่ปรึกษา : ศ. ดร. รัตนา พุ่มไพศาล, ศ.ดร. สมบัติ
สุวรรณพิทักษ์, 117 หน้า

ISBN 974-578-435-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยด้านองค์ประกอบของห้องสมุด
ประชาชน และปัจจัยด้านกระบวนการภายในห้องสมุดประชาชน ที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน
ของห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาคเหนือ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 กับความสำเร็จในการ
ดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาคเหนือ มีจำนวน 24 ตัวแปร คือ ผู้ใช้บริการ, ความ
รุ่มร้อนสวยงามน่าเข้าไปใช้บริการ, การประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด,
ความหลากหลายของหนังสือ, การมีบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์, การมีบริการศูนย์การเรียนรู้, ความ
สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ, การมีบอร์ดจัดนิทรรศการและป้ายนิเทศ, การมีการบริการแนะนำ
การใช้ห้องสมุด, จำนวนครั้งในการประชาสัมพันธ์, การจัดกิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่, การใช้บัตร
รายการค้นหาหนังสือของผู้ใช้ห้องสมุด, การมีการจัดหมวดหมู่หนังสือ, การมีบริการยืมระหว่างห้องสมุด,
งบประมาณ, จำนวนหนังสือพิมพ์ที่บอกรับ, การมีการบริการแนะนำการศึกษาและอาชีพ, การมีอุปกรณ์
ในการซ่อมหนังสือ, การตกแต่งบริเวณนอกห้องสมุด, การมีการจัดนิทรรศการ, ความเพียงพอของโต๊ะ
เก้าอี้สำหรับนั่งอ่าน, การจัดมุมภายในห้องสมุด, การทำความสะอาดห้องสมุด, และการเปิดโอกาสให้
สมาชิกเสนอแนะรายชื่อก่อนการจัดซื้อ

2. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนอำเภอในภาคเหนือ ได้แก่ ผู้ใช้
บริการ, การประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด, ความรุ่มร้อนน่าเข้าไป
ใช้บริการ, จำนวนวารสารที่บอกรับ, ความหลากหลายของหนังสือ, ความเพียงพอของหนังสือ, ความ
สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ, การมีบริการยืมระหว่างห้องสมุด, งบประมาณ, การมีพัดลม, การ
จัดมุมต่างๆ ภายในห้องสมุด, การจัดกิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่, และการทำความสะอาดห้องสมุด
โดยตัวแปรทั้ง 13 ตัว สามารถพยากรณ์ความสำเร็จได้ ร้อยละ 94.01

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ที่ศูนย์ฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

SOMCHAI MALILA : RELATIONSHIP BETWEEN SELECTED FACTORS AND THE SUCCESS IN OPERATING AMPHOE PUBLIC LIBRARIES IN THE NORTHERN REGION. THESIS ADVISOR : PROF. RATTANA PUMPAISAN, PH.D, SOMBAT SUWANPITAK, ED. D 117 PP.

ISBN 974-578-435-4

The purpose of research is to study the influences of ingredients factors and inner procession factors in public libraries that effect the implementation of public libraries in the northern region.

Major findings were :

1. Twenty-four variables were found to be significantly related to the success in operating amphoe public libraries in the northern region at the 0.001 level, such as elients, beautiful buildings are convenience and inviting, coodinating with the other officers to advertise the service of public libraries, variety of books, audio-visual services, learning center unit services, easy and convenient transportation, exhibition and bulletin display, newly introduced library services, a number of advertising times, activities to suggest new books, introducing the use of index cards, selecting books in the same group, borrowing services between other libraries, budgeting, newspapers, introducing educational and occupational books, book-repairing equipment, decorating outside libraries, exhibition displays, sufficient tables and chairs, arranged educational corners inside libraries, clearn, and opportunities members to recommend books before purchase.

2. The variables which jointly explain the success in operating amphoe public libraries in the northern region were elients, coordinating with the other officers to advertise the services, convenience and inviting, newspapers and tracts, variety of books, sufficient books, easy and convenient transportation, borrowing services between other libraries, budgeting, electric fans, arranged several educational carners, introducing new books, and clearn. The 13 variables which predicted the success is about 94.01%

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต [Signature]

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [Signature]

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม [Signature]

กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร. รัตนา พุ่มไพศาล เป็นอย่างยิ่ง ในการที่ให้เกิดเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสะดวกเรียบร้อย ขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร. สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอย่างสูงยิ่งเป็นพิเศษ สำหรับคุณร่วมมิตร คำผา เพื่อนผู้มีแต่ใจ ในทุกสิ่งทุกอย่างสำหรับวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบคุณสำหรับกรมการศึกษานอกโรงเรียน และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้โอกาสในการศึกษา และขอบคุณสำหรับทุกๆ คนที่มีส่วนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ท้ายสุดนี้ ขอมอบคุณความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้แก่ พ่อ-แม่ ที่ล่วงลับไปแล้วทั้งสองท่าน

สมชาย มะลิลา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	35
การศึกษาเอกสาร.....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
ตัวแปรที่ศึกษา.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	89
อภิปรายผลการวิจัย.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก	
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาความเหมาะสมของ แบบสอบถาม.....	108
ข. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	109
ประวัติผู้เขียน.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ตั้ง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ.....	43
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสะดวก ในการเดินทางมาใช้บริการ.....	44
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะอาคาร....	45
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของอาคาร.	46
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับ งบประมาณสนับสนุน.....	47
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งที่มา ของงบประมาณที่ได้รับ.....	48
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเพียงพอ ของงบประมาณที่ได้รับ.....	49
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของ บุคลากรในการดำเนินงานห้องสมุด.....	50
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนของ บุคลากร.....	51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมี คณะกรรมการห้องสมุด.....	52
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการ ห้องสมุดจำแนกตามจำนวนครั้งของการประชุมของคณะกรรมการ	53
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเพียงพอ ของหนังสือและสิ่งพิมพ์.....	54
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนของ หนังสือพิมพ์รายวันที่รับไว้เพื่อบริการ.....	55
14	จำแนกและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนวารสาร ที่ห้องสมุดรับไว้เพื่อบริการ.....	56
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเพียงพอ ของโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับอ่านหนังสือ.....	57
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัสดุอุปกรณ์ที่มี...	58
17	จำนวนเฉลี่ยของสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง.....	59
18	จำนวนผู้มาใช้บริการโดยเฉลี่ยต่อวันของกลุ่มตัวอย่าง.....	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนครั้ง ของการทำความสะอาด.....	61
20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีการ ตกแต่งบริเวณภายนอกห้องสมุด.....	62
21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีการ จัดมุมต่างๆ ภายในห้องสมุด.....	63
22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความพร้อม สวยงาม นำเข้าไปใช้บริการ.....	64
23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความเพียงพอ ของแสงสว่าง.....	65
24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวิธีการจัดหา หนังสือ สิ่งพิมพ์.....	66
25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเปิดโอกาส ให้สมาชิกเสนอแนะรายชื่อหนังสือก่อนการจัดซื้อ.....	67
26	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนครั้งที่ มีการจัดซื้อหนังสือใหม่.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีการจัด หมวดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมของดิวอี้.....	69
28	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีหนังสือ ครบทุกหมวดหมู่.....	70
29	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมี การจัดทำบัตรรายการหนังสือ.....	71
30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้บัตรรายการ ในการค้นหาหนังสือของผู้ใช้ห้องสมุดโดยรวม.....	72
31	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภท การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	73
32	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภท การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	75
33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมี การประชาสัมพันธ์ห้องสมุด.....	77
34	ค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม ตัวอย่างในรอบปีที่ผ่านมา.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีการ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด....	79